

מסורת הש"ס

או דלמא כפנים גמירי שהיי. בטומאה שאירעה לו בתוך העורה: **פלה עצמו באויר.** כדי שהיה: **טימא עצמו במזוה.** ואם תמלי לומר לר"ך שהיה למלקות בטומאה אונס ושהיה מזיד טומאה מזיד מי בעיה שהיה או לא: **גזיר בקצר.** מיר שנטמא באונס בתוך

בית הקברות דומיא דנטמא בעורה של נחמיה (בפנים) כנטיסמו כגון שנגנע לבית הקברות בשירה תיבה ומגדל ובה חזירו ופרע עליו את מעויבת גג האהל ונטמא באויר בית הקברות והסור צו לא ולא ילא ומיהו לא שהיה כדי השתחוואה: **לר"ך שהיה למלקות או לא.** קרבן לא שייך הכא כלל שאין כרת במיר שנטמא וקרבן מיר טמא לאו אעון טומאה אחי אלא למיכל עליה מזירות טהרה כשאר מחוסרי כפרה ובענין זה מפורש שהיה זו במס' נזיר (יז): **כפנים גמירי שהיה.** בטומאה עורה דשייכה בה השתחוואה: **אפי' כל היום כולו.** שהיה צהלהכמו שהיה הולך ויוצא צנח פטור: **מהו שיטורפו.** היה יוצא בקצרה ושהיה מעט וחזר והלך דרך יציאתו ושהיה מעט מהו שיטורפו לכשיעור: **כפשוט ליה מדידיה.** דלא מנטרפי דהא איהו הוא דאמר אפי' כל היום כולו: **הסס גדלה סהה.** בלא הילוך כלל: **ענא מניה אבי מרבה.** דר נחמני שהיה רבו. וכל היכא דליכא ענא מניה רבה הוא ולא רבא: **נא לו צארוכה כשיעור קצרה.** שאל דברך הארוכה אבל רך במרוצה עד שלא שהיה ציאלתו אלא כשיעור דרך קצרה צהילוך צינוני מהו: **שיעור.** ארוכה גמירי לחיוב וליכא: **או דלמא דוקא גמירי צארוכה חייב.** לא שנה רך לא שנה לא רך: **לא ניסנה ארוכה לידחות אכלו.** להמיר אפילו במרוצה: **דקיימא**

לו, כסנהדרין בלאו הן השערין (דף פג). כהן טמא ששימש בעורה צניתה צדי שמס: **היה משכח לה.** דאין זה כרת על כרחך צנטמא בעורה הוא דמשכחת לה דאי צנטמא בתוך ונכנס אחייב ליה כרת כנטיסמו: **אי לא סהה.** בעבודתו כדי השתחוואה: **היה עביר עבודה.** אילו עבודה קטנה תיעשה בפחות מכדי שהיה השתחוואה: **אי אמרת בשלמא.** בכל שיעורי דמתני' צין צשהיה צין ציאלת ארוכה שיעורא גמירי לחיוב כגון שיעור שהיה ציאלת קצרה או שיעור ציאלת ארוכה בלא שהיה: **משכח לה.** שהיה בלא חיוב כרת: **כגון ציאלת נפשיה בקצרה.** לאחר ששימש ושהיה צשימושו כדי שהיה ילא לו בקצרה ואנס עצמו במרוצה עד שלא שהיה שיעור עכצתו (י) ומשנטמא שיעור שהיה וציאלת קצרה צהילוך צינוני: **אלא**

ידע שהיה במקדש דאי ידע וטימא עצמו במזיד אפי' שכן אח"כ לא מייחב קרבן דהא לא שצ מדיעתו הוה ואי למלקות צעי לר"ך לומר דלא התרו צו אלא לאחר שטימא עצמו דאם התרו צו קודם לא צעי שהיה כדפי' לעיל: **צזיר בקבר צריך שהיה צמלקות או לא.** וא"ת והאמר צפ' ג' מינין (מיר דף מב. ושם) גבי מיר שהיה מת מונח על כתיפו והושיטו לו מת אחר ונגע צו יכול יהא חייב ת"ל ולא יחלל במי שאינו מחולל ילא זה שמחולל ועומד ופריך מדתנן היה מטמא ואמרו לו אל תטמא אל תטמא חייב על כל אחת ואחת ומשני כאן בחיבורין כאן שלא בחיבורין משמע כל זמן שלא פירש מן המת אינו חייב צמה שהושיטו לו מת אחר משום דאין מוסקיף טומאה על טומאה (ו) ולא זמן שמונח טומאה על כתיפו צו טמא טומאה (ז) ולא מייחב אלא שלא בחיבורין שכבר פירש מן הראשון דמי שהיה אז נוגע צו לא היה טמא אלא טומאת ערב לכך כשחזר ונוגע צו חייב שהוסקיף טומאה צנגיעה זו דמי שהיה נוגע צו צשעת נגיעה זו יהיה טמא טומאת (ז) וא"כ הכא אמאי ילקה על השהיה כל זמן שלא פירש וי"ל דהא דפטור ליה כשהושיטו לו מת אחר היינו בשלל הספיק להשלך מת הראשון מעליו לפיכך אינו מוסקיף טומאה אצל הכא הוא מוסקיף טומאה שכלל שעה הוה מוחזר לפרוש מן הקבר ור"ת מפרש דהכא איירי בשנטמא סמוך לחשיכה דכלל פירש נמי מוסקיף לו יום אחד ע"י שהיה ונראה דההיא דמיר דמפליג צין בחיבורין צין שלא בחיבורין אחי כמ"ד במסכת שמחות (פ"ד) דאפי' צאותו יום שנטמא אינו יכול לחזור ולטמא לפי שמוסקיף טומאה בחיבורין כדפרי' אצל למאן דשרי התם לטימא צאותו יום עצמו דלא חשיב ליה תוספת טומאה כיון שאינו מוסקיף ימים לא אפי' **אי דשהה בר ברת הוא.** הק' ר"ת מה צק אס הוא צר כרת מ"מ איכא נפקותא טובא דהא קיימא לן (מסות דף כג.) חייב כרימות שלקו נפטרו מירי כרימתן ואם צעל כרת נשאר עליו מיתה ועוד נפקא מיהא דהא נפיקא בשימוש טומאה ושגג בטומאה מקדש:

ידיעות הטומאה פרק שני שבועות יז.

תל"ה עצמו באויר עורה מהו. אית ספרים דגרסי אויר עורה כעורה דמי או לא וקשה דצפרק [כל הפסולין] (ובמס' דף לב.) אמר טמא שהכניס ידו לפנים חייב דציאה במקפת שמה ציאה וצפרק כל הפסולין (סס דף לב.) נמי אמר ואי אמרת ציאה במקפת שמה ציאה היכי מעייל ידיה צצהונות

משמע דאויר נמי נתקדש ועוד אי לאו כעורה דמי א"כ כשמולין דם ואיצרים למצח יפסל ציוצאס ונראה כגירסת הספרים דגרסי כי גמירי שהיה היכא דבר השתחוואה הוא: **צריך שהיה צמלקות.** צטימא עצמו צשוגג איירי אצל

אס היה סרך צמקדש והתרו צו שלא יטמא עצמו בלא שהיה נמי מילקא לך כדמונח צפרק מי שאמר הריני נזיר (מיר יז. ושם) דקאמר התם צעי רבא נזיר והוא צצית הקצרות מי צעי שהיה או לא וקאמר ה"ד אילינא (א) דקאמר לא תמור מי צעי שהיה כו' ואין למתוה דהתם צעי רבא אי גמירי שהיה צצרי אצל צפנים למלקות פשיטא ליה דגמירי שהיה דהתם צעי אמ"ל דצפנים גמירי שהיה למלקות בתוך מהו ור"ת גרס התם רב אשי דרב אשי צעי לה (ב) הכא צמסון: **אין צריך.** שהיה למלקות הכא משמע דלוקי אשהיה דלא קמייצעי ליה אלא אי לר"ך שהיה כשיעור השתחוואה או לא וקשה צפרק צמל דמכות (דף כה. ושם) תנן גבי היה לובש כלאים ואמרו לו אל תלבש אל תלבש והוא פושט ולובש חייב על כל אחת ואחת ואמר רב צציי צגמל לא פושט ולובש ממש אלא מנינס וממילא ידו צצית אונקלי שלו רב אשי אמר אפי' לא שהיה אלא כדי לפשוט וללבוש מכלל דרב צציי לא מחייב צשהיה

וי"ל דרב צציי לא פליג אדרב אפי' אלא דלא נחת לאשמועינן חידוש של שהיה אלא לאשמועינן דצהכנסת צית אונקלי חייב אף על פי שאינו לובש כל המלבוש א"נ לרב צציי לא לוקי אשהיה משום דהו לאו שאין צו מעשה והכא איירי למ"ד לאו שאין צו מעשה לוקין עליו א"נ איירי לענין איסור מלקות ולא לענין חיוב ורב אשי דפליג עליה התם וחשב שהיה כמעשה כיון דתחילת הלבישה ע"י מעשה והכא אפי' אי לא צעינן שהיה כדי השתחוואה מ"מ צעינן כדי ציאה וכניסה אצל פחות מכן לא כי היכי דצעינן גבי כלאים כדי פירש וצניח אפי' חייב צמה שהושיטו לו מת אחר גמירי שהיה כדי השתחוואה למלקות צמקדש וצמיר היינו משום דדמו לשהיה דקרבן דגבי מקדש אצל לגבי כלאים פשיטא דלא גמירי דלא שייך התם השתחוואה כלל: **מיימא עצמו במזיד מאי.** לר"ך לומר דשעה שטימא עצמו לא

ידע שהיה במקדש דאי ידע וטימא עצמו במזיד אפי' שכן אח"כ לא מייחב קרבן דהא לא שצ מדיעתו הוה ואי למלקות צעי לר"ך לומר דלא התרו צו אלא לאחר שטימא עצמו דאם התרו צו קודם לא צעי שהיה כדפי' לעיל: **צזיר בקבר צריך שהיה צמלקות או לא.** וא"ת והאמר צפ' ג' מינין (מיר דף מב. ושם) גבי מיר שהיה מת מונח על כתיפו והושיטו לו מת אחר ונגע צו יכול יהא חייב ת"ל ולא יחלל במי שאינו מחולל ילא זה שמחולל ועומד ופריך מדתנן היה מטמא ואמרו לו אל תטמא אל תטמא חייב על כל אחת ואחת ומשני כאן בחיבורין כאן שלא בחיבורין משמע כל זמן שלא פירש מן המת אינו חייב צמה שהושיטו לו מת אחר משום דאין מוסקיף טומאה על טומאה (ו) ולא זמן שמונח טומאה על כתיפו צו טמא טומאה (ז) ולא מייחב אלא שלא בחיבורין שכבר פירש מן הראשון דמי שהיה אז נוגע צו לא היה טמא אלא טומאת ערב לכך כשחזר ונוגע צו חייב שהוסקיף טומאה צנגיעה זו דמי שהיה נוגע צו צשעת נגיעה זו יהיה טמא טומאת (ז) וא"כ הכא אמאי ילקה על השהיה כל זמן שלא פירש וי"ל דהא דפטור ליה כשהושיטו לו מת אחר היינו בשלל הספיק להשלך מת הראשון מעליו לפיכך אינו מוסקיף טומאה אצל הכא הוא מוסקיף טומאה שכלל שעה הוה מוחזר לפרוש מן הקבר ור"ת מפרש דהכא איירי בשנטמא סמוך לחשיכה דכלל פירש נמי מוסקיף לו יום אחד ע"י שהיה ונראה דההיא דמיר דמפליג צין בחיבורין צין שלא בחיבורין אחי כמ"ד במסכת שמחות (פ"ד) דאפי' צאותו יום שנטמא אינו יכול לחזור ולטמא לפי שמוסקיף טומאה בחיבורין כדפרי' אצל למאן דשרי התם לטימא צאותו יום עצמו דלא חשיב ליה תוספת טומאה כיון שאינו מוסקיף ימים לא אפי' **אי דשהה בר ברת הוא.** הק' ר"ת מה צק אס הוא צר כרת מ"מ איכא נפקותא טובא דהא קיימא לן (מסות דף כג.) חייב כרימות שלקו נפטרו מירי כרימתן ואם צעל כרת נשאר עליו מיתה ועוד נפקא מיהא דהא נפיקא בשימוש טומאה ושגג בטומאה מקדש:

עין משפט
נר מצוה

לד א מיי פ"ה מהל' שגגות בלכה ד: **לה ב מיי פ"ג מהל' ציאת מקדש ה' כה ופ"ה מהל' שגגות שם:** **לו ג מיי פ"ז מהל' מזירות הלכה ה ע"י פ"ה ה' יען סמג לאוין רנ ע"ש:** **לז ד ה' מיי פ"ג מהל' ציאת מקדש הלכה כד סמג לאוין ע"ש:** **לח ז מיי פ"ד מהל' סמג לאוין שם:**

רבינו חננאל

אדם טמא שחלה עצמו באויר עורה אם חייב משום טמא מקדש או דלמא כיון דלא נגע לאו. ועלמה בחיקו: (ב) וכן בעיא דרבא דרבא להחתיב קרבן ודאי גמירי לה דצריך שהיה אבל מיד למלקות צריך שהיה או לא: וכן בעיות דרב אשי טימא עצמו במזיד ועלמה ממנו עכשיו צריך שהיה או לא: וכן נזיר בקבר צריך שהיה למלקות או לא. אלו הבעיות כולן עלו בחיקו. וקיימא לן כל תיקו דאיסורא לחומרא. וכיוצא בנזיר כהן בזמן הזה הנכנס לבית הקברות: ירושלמי עד כמה היא השתחוואה פשוט ר' יהושע בן לוי אמרו כדי שאלת שלום בין אדם לחבירו. משום ר' יוחנן אמרו כדי שאלת שלום המלמד לרב שלום עליון רבי ומורי. נטמא בעורה וצריך לצאת ויש שם שני דברים אחת ארוכה כ' אמה ואחת קצרה עשר אמות. יצא בארוכה חייב שהיה לו לצאת בקצרה. אבל אם יצא בקצרה פטור. אמר רבא ואפי' עקב בצד גודל פטור. והוא דלא שהיה כלום אלא מהלך עד שיצא לחוץ. בעא מיניה אבי מרב' ברא בארוכה דרך קצרה מהו. כגון שרץ בארוכה ויצא כשיעור יציאתו בקצרה מהו. א"ל חייב לא נחנה ארוכה לרחות אצלו. כלומר כולי עלמא חייב בה וזה פטור. ואתקף לה ר' יודא אי הכי דלא צריכי שיעור אלא לעולם בארוכה חייב בקצרה פטור. הא דתניא טמא ששימש במיתה היכי משכחת לה. אי שהה ושימש בר ברת הוא אי לא שהה היכי שימש.

(א) גירסת רבנו עיאל דמלה קודם עיאל לר"ך שהיה למלקות ור"ה כמלה ראשונים ור"ה מהתוס'.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה לר"ך וכו' אילינא דקאמרי ליה לא: (ב) בא"ד לה הכי כסמוך: (ג) א"ל מיר וכו' טומאה דכל זמן:

גליון הש"ס

נב' היכי משכחת לה. עין פסהדרין דף פג ע"א מוס' ד"ה ולא:

מוסף רש"י

בעי שהיה למלקות. דלא לילקף עד ללשהי ציה כדי שיעור השתחוואה (נזיר יז.).